

Poznań, 18 maja, 2025 r.

Prof. dr hab. Mirosław Pawłowski
Wydział Sztuk Pięknych
Uniwersytet Rzeszowski

Recenzja dorobku artystycznego i dydaktycznego Pana dr Piotra Skowrona z Akademii Sztuk Pięknych im. W. Strzebińskiego w Łodzi w związku z postępowaniem habilitacyjnym w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuk plastycznych i konserwacji dzieł sztuki wszczętym przez Radę ds. Stopni Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi

01. Zleceniodawca recenzji

Rada ds. Stopni ASP w Łodzi — Uchwała 40(03)2025 z dn. 14.03.2023 r. powołująca mnie w skład komisji habilitacyjnej oraz powierzająca mi funkcję recenzenta w postępowaniu o nadanie Panu dr Piotrowi Skowronowi stopnia doktora habilitowanego.

Do zlecenia została dołączona dokumentacja złożona przez Habilitanta:

- Autoreferat
- Dokumenty
- Dorobek artystyczny, naukowy i dydaktyczny

02. Dane Habilitanta

Pan dr Piotr Skowron w latach 2003–2009 studiował kierunek Elektronika i Telekomunikacja na Politechnice Łódzkiej, na Wydziale Elektrotechniki, Elektroniki, Informatyki i Automatyki, gdzie uzyskał tytuł magistra inżyniera. Następnie podjął studia (2009–2012) w zakresie grafiki na Wydziale Grafiki i Malarstwa ASP w Łodzi, uzyskując licencjat, a po nim ukończył studia magisterskie (2012–2014) dyplomem w 2014 r. na tym samym wydziale.

Stopień doktora w dyscyplinie artystycznej sztuki piękne w dziedzinie sztuk plastycznych otrzymał w 2019 r., nadany uchwałą Rady Wydziału Grafiki i Malarstwa ASP w Łodzi.

Tytuł rozprawy doktorskiej: *Matryca i odbitka, jako obiekty graficzne, w relacji z przestrzenią.*

Promotor: dr hab. Agata Stępień, prof. nadzw.

Recenzenci: dr hab. Arkadiusz Sylwestrowicz i dr hab. Małgorzata Warlikowska.

Od 2019 r. do teraz pracuje jako wykładowca w macierzystej uczelni na Wydziale Sztuk Pięknych w Pracowni Sitodruku dr hab. Agaty Stępień, prof. ASP.

Uprawia twórczość w zakresie grafiki i rysunku ze szczególnym uwzględnieniem serigrafii. Często eksploruje przestrzeń, tworząc obiekty graficzne. Komponuje prace wykorzystując podstawowe środki artystycznego wyrazu – linie, płaszczyzny, kontrasty kolorów i faktur.

03. Ocena dołączonych dzieł i osiągnięć artystycznych

Pan dr Piotr Skowron zrealizował 22 wystawy indywidualne i uczestniczył w 76 wystawach zbiorowych. Jego prace były prezentowane m.in.:

Indywidualne wybrane wystawy, krajowe i zagraniczne (22)

Przed uzyskaniem stopnia doktora:

2011

artwork, Willa Grohman'a, Łódź

Grafika i rysunek, Galeria Rynku Sztuki, Łódź

2012

Grafika, Galeria Alternatywna, Łódź

Rysunek grafika, Poleski Ośrodek Sztuki, Łódź

Kraty, malarstwo, Galeria Rynku Sztuki, Łódź

2013

Grafika, Galeria 144 grafiki, ASP Łódź

Rysunek Grafika, WSP Lutnia, Łódź

2014

Od dyfrakcji do grafiki, Galeria Pod Napięciem, Politechnika Łódzka

Faces of Abstraction, Guanlan, Chiny

Przedpremięra. Poleski Ośrodek Sztuki, Łódź

Grafika i rysunek, Galeria Stara, Łódzki Dom Kultury, Łódź

2015

Język emocji, Galeria AKADEMIJA, Belgrad, Serbia

2016

Druk w druk, Galeria Stacja Nowa Gdynia, Zgierz

Drgania. Miejska Galeria Sztuki, Galeria Re: Medium, Łódź

2017

Grafika. Proyecto „ACE”, Buenos Aires, Argentyna

Po uzyskaniu stopnia doktora:

2019

Obiekt Graficzny. Galeria Art_Inkubator w Fabryce Sztuki, Łódź

2021

Zakłócenia. Galeria Koncept, Bank PKO BP, Brama Miasta, Łódź

2022

Interferencje. Galeria Stowarzyszenia Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie. Rynek Główny, Kraków

2023

Interferences, Mark Rothko Art Centre, Daugavpils, Łotwa.

Drgania. Popłyniemy napięci w prąd radosnej energii, Galeria Nanazenit, Warszawa

Wibracje, Piotrkowska 68 Galeria ASP, Łódź

2024

Drgania, Galeria Politechnika, Łódź

Wybrane wystawy zbiorowe, krajowe i zagraniczne (łącznie 76)

Przed uzyskaniem stopnia doktora:

2012

Wystawa pokonkursowa: 5 Triennale Rysunku Wrocław

2013

Wystawa Laureatów 30 Konkursu im. W. Strzemińskiego, Miejska Galeria Sztuki, Łódź

Wystawa Pracowni Technik Łączonych, Łódzki Dom Kultury.
Wystawa pokonkursowa 4th Guanlan International Print Biennial, Chiny – Nagroda
6th Splitgraphic International Graphic Art Biennial, Split, Chorwacja – Nagroda Young Artists Award

Wystawa 8 pracowni grafiki warsztatowej, Galeria Biała Ściana, ASP Łódź
Honor, Prize-winning Prints of Guanlan International Biennials, Pekin, Chiny
Wystawa w ramach festiwalu: Graficzny Białystok

2014

Ćwiek i jego pracownia, Ośrodek Działań Artystycznych, Piotrków Trybunalski
Wystawa prac pedagogów ASP Łódź, Fakulta Umeni, Ostrava, Czechy
Międzynarodowa wystawa, Waves On The Grand River, 1st Tanhualin – Guanlan international Printmaking Invitational Exhibition, Wuhan Publishing House, Chiny
Wystawa pokonkursowa I Międzynarodowe Triennale Rysunku Studenckiego, Katowice
Wystawa Wtajemniczeni Wtajemniczeni, Galeria Kobro ASP Łódź
Wystawa pokonkursowa VIII Triennale Polskiego Rysunku Współczesnego, Lubaczów 2014
Wystawa retrospektywna Splitgraphic Biennial: „Ten years of Splitgraphic biennial 2003–2013: a sustainable retrospective”, Centrum Grafiki w Wilnie, Wilno, Litwa
Międzynarodowa wystawa Growing Wisdom Guanlan Prints 2008–2014,
89 wyselekcjonowanych artystów-rezydentów Guanlan Printmaking Base

2015

Prime Time 2014 – wystawa najlepszych dyplomów łódzkiego ASP
Wystawa studentów i pedagogów Katedry Grafiki Artystycznej z Łodzi, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie
Wystawa pokonkursowa VIII Triennale Polskiego Rysunku Współczesnego – Lubaczów 2014, Galeria TEST, Warszawa
Wystawa pokonkursowa 5th Guanlan International Print Biennial, Chiny
Wystawa Pracowni Sitodruku, Galeria 3 Ramy, ASP Wrocław
Wystawa pokonkursowa: Grand Prix Młodej Grafiki Polskiej, Galeria ASP Kraków
Wystawa towarzysząca MTG2015: Grafika i warsztat, w Foyer Głównym Małopolskiego Ogrodu Sztuki, Kraków.
Wystawa pokonkursowa: Splitgraphic Biennial, Galeria: Old City Hall, Split, Chorwacja.

2016

Wielodruk. Wystawa studentów i pedagogów Katedry Grafiki Artystycznej ASP Łódź, Galeria Aula, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu
Pokolenia. Łódzka Szkoła Grafiki, Międzynarodowe Centrum Sztuk Graficznych, Rynek Główny, Kraków
Reciproque, Galeria Mairie du 8, Paryż
Miesiąc Grafiki łódzkiej w Lublinie. Galeria po 111 schodach, Lublin
Wystawa Grafiki, Polsko Japońska Akademia Technik Komputerowych, Warszawa
Serigrafia / Silkscreentryck, Kulturföreningen Lyktan, Skogas, Szwecja
Wystawa pokonkursowa: The First Xuyuan International Print Biennial, Pekin, Chiny
4 razy S, wystawa towarzysząca wystawie S jak serigrafia, Galeria 36 stopni, Cieszyn
Reciproque, sala ekspozycyjna 8 merostwa, Paryż
Wystawa pokonkursowa: 6th Guanlan International Print Biennial, Guanlan, Chiny

2017

Wystawa: Idzikowski, Kwiatkowski, Skowron, Galeria Wydziału Grafiki, ASP Gdańsk
Wystawa pokonkursowa: 16 Triennale „Małe Formy Grafiki”, Łódź, Polska
Wystawa zbiorowa: Self images and other's eyes, Institute of Modern Visual Art, Seosan, Korea
Wystawa zbiorowa: IIAF, Incheon, Korea
Belt and Road International Printmaking Invitational Exhibition, Today Art Museum, Beijing, China

2018

Wystawa pokonkursowa: 10 Triennale Grafiki Polskiej, Muzeum Śląskie, Katowice
Grafika Łódzka na Jedwabnym Szlaku, Chińskie Muzeum Grafiki, Guanlan, Chiny
Belt and Road printmaking group exhibition in Palace Museum in Beijing, China
Wystawa pokonkursowa: „Weltschmerz” Triennale Rysunku Wrocław 2019, BWA, Wrocław

Po uzyskaniu stopnia doktora:

2019

Polish Printmaking & Textile Art, Galeria FAB University of Alberta, Department of Art & Design, Kanada

2020

Polimer w grafice artystycznej, Galeria r_z Związku Polskich Artystów Plastyków O/Rzeszów
Wystawa „9 th International Latgale graphic art symposium”, Mark Rothko Art Centre, Dagenburg, Łotwa

Wystawa „Stones from other mountains” Chińskie Muzeum Grafiki, Guanlan, Chiny

Wystawa 17 Międzynarodowe Triennale Małe Formy Grafiki Łódź, Nominacja do Medalu Honorowego

Wystawa „Geo”, Riga Art Space, Riga, Latvia

Wystawa pokonkursowa: „Transgrafia 2.0 – Sztuka jest przestrzenią wolności, Unity Center, Kraków

2021

Wystawa 10. Międzynarodowego Triennale Kolor w Grafice, Wozownia, Toruń

Wystawa pokonkursowa: 11 Triennale Grafiki Polskiej, Muzeum Śląskie, Katowice

2022

3 × Sitodruk. Galeria Wydziału Grafiki, ASP Gdańsk

Start 1971 – Akademia Sztuk Pięknych w Łodzi (kurator wystawy)

Sitodruk! Galeria Koszarowa 19, ASP Katowice

Prezentacja grafik na Festiwalu Ravekjavik, Łódź

Silkscreen printmaking art of The Exhibition Sensing Guanlan, Chiny

Laaf – Festiwal Abstrakcji, Fabryka sztuki, Łódź

Konferencja Sitodrukowa, Trisiti 5, Gdańska

Urbino, Oratorio di San Giovannii Battista, Włochy

2023

Print Studio 5, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie

Vision Of Interaction, International Contemporary Printmaking Ecosystem, Guanlan, Chiny

Four Screen, Galeria Uniwersytecka w Cieszynie

Thinking of Place III cykl wystaw międzynarodowych, z których pierwsza miała miejsce podczas

Impact 10 International Printmaking Conference in Santander, Hiszpania 2018

26. Wystawa pokonkursowa: 18. Międzynarodowe Triennale Małe Formy Grafiki Łódź Tygiel, Kamienica Majewskiego, Łódź

Wystawa Instytutu Grafiki Artystycznej, Uniwersytet Śląski, Galeria Uniwersytecka Instytutu Sztuk Plastycznych, Cieszyn

2024

Kraków – Oswajanie Grafiki, Katedra Grafiki Warsztatowej w Akademia Sztuk Pięknych w Krakowie

Wystawa Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie

On the way to Serbia, Flu Gallery, Belgrad, Serbi

LMF x LAAF, Galeria Piotrkowska 68, Łódź

Historie graficzne, Galeria Hol, Akademia Sztuk Pięknych im. W. Strzemińskiego w Łodzi

11 Triennale Kolor w Grafice,

Galeria Wozownia, Toruń

Dziś są nasze urodziny. Wystawa z okazji 100-lecia Miejskiej Galerii Sztuki w Łodzi, Ośrodek Propagandy Sztuki, Łódź

Sztuka grafiki warsztatowej, Wielka Zbrojownia, Gdańsk
Wystawa pokonkursowa: 12 Triennale Grafiki Polskiej, Muzeum Śląskie, Katowice.

04. Ocena osiągnięć naukowych lub twórczych

Pan dr Piotr Skowron otrzymał kilka nagród i wyróżnień za swoją twórczość artystyczną, w tym trzy na konkursach graficznych, m.in.;

- Wystawa pokonkursowa 4th Guanlan International Print Biennial, Chiny – Nagroda
- 6th Splitgraphic International Graphic Art Biennial, Split, Chorwacja – Nagroda Young Artists Award
- Honor, Prize-winning Prints of Guanlan International Biennials, Pekin, Chiny
- Wystawa 17 Międzynarodowe Triennale Małe Formy Grafiki Łódź, nominacja do Medalu Honorowego
- Nagroda Drugiego Stopnia Rektora Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi za *Interferencje*
- Za organizację wystawy w Chińskim Muzeum Grafiki w Guanlan otrzymał Nagrodę Rektorską III st.

05. Ocena osiągnięć dydaktycznych

W 2016 r. organizator wystawy Wielodruk – pokazu prac studentów i pedagogów Katedry Grafiki Artystycznej ASP Łódź, Galeria Aula, Uniwersytet Artystyczny w Poznaniu, Podkomisarz: 33 i 34 (2017) Konkursu im. W. Strzemińskiego, Akademia Sztuk Pięknych im. W. Strzemińskiego w Łodzi, 2019 – kurator wystawy: *Grafika Łódzka na Jedwabnym Szlaku*, Chińskie Muzeum Grafiki, Guanlan.

W 2021 r. był kuratorem wystawy: „Start 1971” prac pedagogów Instytutu Grafiki Artystycznej oraz wykonał projekt oprawy graficznej ekspozycji. Wystawa otwierała symposium naukowe „Łódzka grafika – specyfika i kontekst. 50 lat Katedry Grafiki Artystycznej”.

W 2024 był kuratorem wystawy „On the Way to Serbia” (Galeria FLU, Belgrad, Serbia), która stanowiła przegląd dokonań Instytutu Grafiki Artystycznej ASP im. W. Strzemińskiego w Łodzi. Ponadto kuratorował wystawom artystów zapraszanych do pokazów w łódzkiej ASP.

2020–2024 – członek Uczelnianej Komisji Rekrutacyjnej.

06. Ocena innych osiągnięć: sympozja, konferencje, warsztaty

Pan dr Piotr Skowron zrealizował kilka zagranicznych wyjazdów seminaryjnych promujących ASP w Łodzi i grafikę polską:

- 2017** Udział w międzynarodowym projekcie „Belt and Road” połączony z rezydencją artystyczną w Guanlan Original Printmaking Base, Chiny,
- 2018** Thinking of Place III, Impact 10th International Printmaking Conference in Santander, Hiszpania
- 2020** Udział w międzynarodowym sympozjum graficznym „9th International Latgale graphic art symposium” w Mark Rothko Art Centre, Dagenburg, Łotwa,
- 2024** Vision of Interaction: International Contemporary Printmaking Ecosystem. Anhui Art Museum. Hefei, Chiny,
- 2024** ISSO (International Serigraphy symposium Ostrava): Medium serigraficzne dzisiaj. Galeria -1, Pałac Czapskich, Warszawa

oraz aktywnie uczestniczył w plenerach i konferencjach graficznych w Polsce:

- 2020** Udział w projekcie statutowym ASP Łódź: „Polimer w grafice artystycznej”. Wystawa podsumowująca projekt w Galerii r_z ZPAP w Rzeszowie,
- 2022** Kierownik projektu badawczego „Interferencje. Analiza zjawiska immersji w wirtualnej rzeczywistości w kontekście rozwoju klasycznego warsztatu grafiki artystycznej. Na przykładzie cyklu prac sitodrukowych i grafik VR” – projekt z subwencji z przeznaczeniem na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi. Wystawy

- podsumowujące projekt: Galeria Stowarzyszenia Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie,
- 2022** Konferencja Sitodrukowa, Trisiti 5, ASP Gdańsk. Wykład: „Różne oblicza matrycy sitodrukowej”.
- 2024** Warsztaty graficzne w technologii serigrafii wraz z wykładem i prezentacją grafik, ASP Gdańsk, Pracownia Serigrafii,
- 2024** Ogólnopolska konferencja środowisk graficznych Dłużew 2024 „Jaka grafika, jaka edukacja – wyzwania XXI w.”, prelekcja: „Centrum Marka Rothko – kulturalny hub”.
- 2024** Konferencja *Kariera Obiecana* – prelekcja „Nieoczywisty bieg wydarzeń”,
- 2024** Kierownik projektu badawczego „Szukając interferencji – połączenie druku sitowego i soczewkowego. Interferencja między drukami sitowym i lentikularnym – wykorzystanie rozwiązań druku soczewkowego do rozwoju warsztatu sitodrukarskiego”. Projekt z subwencji z przeznaczeniem na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego ASP w Łodzi.
- Warto podkreślić wielokrotny udział dr. Piotr Skowrona udział w aukcjach charytatywnych, np.:
- 2023** Fundacja Dom w Łodzi licytacja charytatywna dla domu dziecka;
Hospicjum Łódzkie aukcja charytatywna: grafika 6037, sitodruk / grafika 12841;
sitodruk
- 2024** Fundacja DOBROdzieje się, aukcja charytatywna, Łódź;
Fundacja Dom w Łodzi licytacja charytatywna dla domu dziecka.

07. Ocena autoreferatu

Pan dr Piotr Skowron w swoim opisie pracy habilitacyjnej zwięźle wskazuje cele związane z jego realizacją. Na wstępie pisze o inspiracjach i fascynacjach (Carlos Cruz-Dieza, Bridget Riley i Wojciech Fangor), jakie towarzyszyły mu podczas realizacji tego cyklu graficznego: „Moim celem było stworzenie zbioru prac, które nie pozwolą widzowi na szybkie przejście obok – trzeba się w nie zanurzyć, dać im czas, bo inaczej uciekną.”

Po zdefiniowaniu tytułu cyklu, autor wskazuje drogę dojścia do wybranej artykulacji jaką się posługuje w realizacji projektu *Interferencje*. Nietrudno rozpoznać, że jest to op art i abstrakcja geometryczna. Dalej opisuje metody realizacji grafik, tworzenie matryc, budowanie „obrazów” z manipulacji nimi. Swoje działania nazywa ładnie „malarstwem matrycowym”. Efekt końcowy prac dr. Piotra Skowrona zdaje się potwierdzać trafność tej definicji.

Dalej autor wyjaśnia, dlaczego wybrał technikę serigrafii (sitodruku) do realizacji omawianego dzieła habilitacyjnego. Stwierdza tu, że „(...) to technika, która idealnie łączy działania cyfrowe z manualnym. Klisze do sitodruku mogą tworzyć na kalce, folii czy w komputerze, co daje mi szerokie możliwości działania. Sitodruk umożliwia też drukowanie na praktycznie każdej płaskiej powierzchni, a dostępne farby, pozwalają eksperymentować na dowolnych tworzywach. Dowolność wyboru podłoża drukarskiego to zresztą kolejny atut sitodruku – otwiera ogromne pole do rozwoju i eksperymentów, od przestrzennych grafik na szkle, przez kalkomanie na rzeźbach, po druki na soczewkach lentikularnych. Łatwo też w sitodruku o rozmach z formatem.” Podkreśla możliwości kreacyjne w łączeniu grafiki z VR i grafiką generatywną w projekcji wizualnej.

W dalszych rozważaniach autor zwraca uwagę na rolę i znaczenie „powtórzenia” w procesie kreacji artystycznej. Zaznacza, że nie chodzi o odtworzenie tego samego, lecz o generowanie nowego. Konkluduje omawianie tego zagadnienia w ten sposób: „Moje grafiki, poprzez rytmiczne powtórzenia i interferencje, eksplorują te granice percepcji. Efekt mory staje się wizualnym eksperymentem z kantowską ideą fenomenów. To, co widzimy, jest nieustannie kształtowane przez nasze zmysły, a praca nigdy nie jest taka sama dla dwóch obserwatorów.” Tak też się dzieje, kiedy oglądamy prace Pana Skowrona.

Dalej autor wspomina o szerokim „poligonie” doświadczalnym w zakresie warsztatu graficznego, o nowych możliwościach technicznych związanych z rozwojem poligrafii i wpływie tego wszystkiego na jego rozwój i doświadczenia jako pedagoga akademickiego.

Na koniec dr P. Skowron omawia dwa projekty badawcze, które zrealizował dzięki subwencji Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego dla ASP w Łodzi, a które są bazą powstania *Interferencji* i *Wibracji* jako dzieła habilitacyjnego. Pierwszy „Interferencje. Analiza zjawiska immersji w wirtualnej rzeczywistości w kontekście rozwoju klasycznego warsztatu grafiki artystycznej” (2021), a drugi to „Szukając interferencji – połączenie druku sitowego i soczewkowego” (2023).

Z obu badań wynikało, iż konfrontacja i przenikanie grafik z VR pozytywnie wpływa na odbiór obu form. Wzbogacone przez projekcję druki zyskiwały nowy wymiar, a VR stawiała się bardziej rozszerzona dzięki kontaktowi z nimi.

Praca jest napisana poprawnym, opisowym językiem i odpowiednio sprawnym sposobem formułowania myśli.

08. Ocena dołączonego dzieła artystycznego

Zgodnie z wymogiem formalnym dr Piotr Skowron wskazał cykl grafik zatytułowany „Interferencje/Wibracje”, który prezentował na trzech wystawach:

- *Interferencje* – Galeria Stowarzyszenia Międzynarodowego Triennale Grafiki w Krakowie, Rynek Główny, Kraków, marzec 2022,
- *Interferences*, Mark Rothko Art Centre, Daugavpils, Łotwa, marzec 2023,
- *Wibracje*, Piotrkowska 68, Galeria ASP, Łódź, wrzesień 2023.

Upublicznione prace są podstawą ubiegania się o stopień doktora habilitowanego w dziedzinie sztuki w dyscyplinie sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki. Całość została wykonana w technice serigrafii (sitodruku).

Praca habilitacyjna to oryginalne osiągnięcie artystyczne w postaci ponad trzydziestu wielkoformatowych grafik w wymiarach od 124 × 124 cm do 205 × 124 cm oraz pięćdziesięciu druków w formacie 100 × 70 cm.

1. *Interferencje*

Cykl był upubliczniony na 2 wystawach: w Krakowie (2022) i w Daugavpils w Łotwie (2023).

Na pierwszej krakowskiej wystawie autor zaprezentował dwanaście wielkoformatowych grafik, w tym siedem premierowych o formacie 210 × 124 cm oraz pięć kwadratowych o rozmiarach 124 × 124 cm.

Druga, łotewska prezentacja zawierała czternaście wielkoformatowych grafik w wymiarach od 210 × 490 cm po 124 × 124 cm częściowo doświetlonych światłem UV, co potęgowało działanie koloru i przestrzeni.

Z dostarczonej dokumentacji fotograficznej wynika, że w obu prezentacjach tradycyjna serigrafia była wzbogacana przez nowe technologie digitalne: VR, grafikę generatywną, oświetlenie UV, które łącznie tworzą wspólny typ przekazu, niezbędny autorowi, by najpełniej ukazać własną ideę twórczą. Nie będzie przesady w stwierdzeniu, że dr P. Skowron doskonale znalazł się i usadowił w tym środowisku i w pełni panuje nad przekazem swoich realizacji. W jego grafikach czynniki powtarzalne mają duże znaczenie, a mocne powiększenie linii, błędy, mora czy inne przesunięcia matryc wpływają na percepcję i zmieniają je na bardziej fizyczne doznania optyczne, tworząc tym samym nową jakość wizualną.

Chciałoby się powiedzieć za McLuhanem: „...Stajemy się tym, na co patrzymy (...) Kształtujemy nasze narzędzia, a potem one kształtują nas”, czyli chodzi tu o świadomy wybór środków i sposobów przekazu – konkretnie o medium, przy pomocy którego dr Piotr Skowron wypowiada się i kształtuje własną wizję.

Często stosuje się określenie „grafika komputerowa” do realizacji, które tylko na pozór takimi są. W przypadku twórczości dr. P. Skowrona mamy do czynienia z obrazem, który powstawał w środowisku digitalnym, by finalnie zrealizować się w przestrzeni analogowej.

Autor poszukuje bowiem nowych możliwości, wprowadza zmiany, próbuje nowych środków digitalnych, lecz jest – tak jak i we wcześniejszej działalności artystycznej – przede wszystkim

wierny sobie. Jako artysta staje się przez to pełniejszy, a jego twórczość przylega ściślej do współczesności.

Pamiętam 10. Triennale Grafiki Polskiej w katowickim Muzeum Śląskim w 2018 r. i prace dr. P. Skowrona tam prezentowane: duże formaty zrealizowane w różnych odmianach czerwieni. Mocno wybijały się spośród innych grafik tej wystawy. Prawdopodobnie były to pierwsze realizacje z omawianego dzisiaj cyklu *Interferencje*.

Na pewno z niego pochodziła praca 2909 z 2022 r., z którą zaprosiłem Piotra Skowrona do udziału w 11. Międzynarodowym Triennale Grafiki Kolor w Grafice w Galerii Wozownia w Toruniu (2024). Grafika była zbudowana na okręgu, wielobarwna, o wzajemnym oddziaływaniu na siebie kilku transparentnych kolorów oraz podświetlana UV, gdzie symetria budowała wartość i urok tej pracy, bo trzeba to wyraźnie powiedzieć, iż grafiki P. Skowrona są niezmiernie atrakcyjne wizualnie.

Warto podkreślić też pewien stopień improwizacji w działaniach dr. P. Skowrona, bo znając technikę serigrafii, trudno tego nie zauważyć. Sądzę, że większość prac tak była konstruowana, dając autorowi niespożyte możliwości kreacyjne. Autor w ten sposób zmienia status dzieła, które nie jest już wyłącznie wizualną narracją, a staje się prezentacją graficzną takiej operacji. Autor nie ukrywa tej metody, bo wyraźnie napisał w Autoreferacie, że „Czasami działam intuicyjnie, nie zawsze wiedząc, jaki będzie ostateczny efekt. Bywa, że coś nie wychodzi zgodnie z planem, ale to nie koniec świata. Każda odbitka, nawet jeśli początkowo nie spełnia oczekiwań, może zostać dopracowana i wzbogacona o kolejne warstwy. W ten sposób każda grafika ma szansę ewoluować, aż osiągnie swoją finalną formę.”

Przestrzeń budowana za pomocą abstrakcyjnych, zwielokrotnionych elementów jest płynna, ale również niejednoznaczna. Dla płynności charakterystyczne są różnego typu multiplikacje, generowane mutacje, deformacje, konstrukcje i rekonstrukcje – cały zestaw organicznych przekształceń utożsamianych z ruchem, wspomnianą improwizacją czy z oddziaływaniem magicznej energii UV.

2. *Wibracje*

Na podstawie doświadczeń wyniesionych z obu powyższych wystaw powstała trzecia prezentacja zatytułowana *Wibracje*, którą dr Piotr Skowron zrealizował w łódzkiej Galerii Piotrkowska 68 w ramach „Festiwalu Światła” w 2023 r. Autor przedstawił tam 21 prac, w tym 16 premierowych, w różnych formatach – od 65 × 65 cm do 210 × 480 cm. W tym wypadku przestrzeń galerii w całości była wypełniona światłem UV. Ta decyzja miała na celu przeniesienie widza w świat geometrii i wibracji koloru oraz zbadanie relacji grafik poddanych działaniu promieni UV bez dostępu światła dziennego.

Ten zabieg spowodował, jak mi nie mam, większe rozedrganie rysunku i rozszerzenie przestrzeni grafik, bo pamiętajmy, iż autor w druku stosuje również farby fluorescencyjne! Nietrudno sobie zatem wyobrazić spotęgowany efekt takiego działania. Dostarczona dokumentacja fotograficzna wskazuje, że rzeczywiście tak było, ale podejrzewam, że dla publiczności odbiór wystawy był bardziej zintensyfikowany – bardziej „oderwany od rzeczywistości”, jak zaznaczył autor. „Największym chyba wyzwaniem było wyjście ze strefy komfortu i praca od zera z oprogramowaniem wirtualnej rzeczywistości. Doświadczenie to nie spowodowało, że zrezygnowałem z klasycznej ‘analogowej’ grafiki, jednakże poszerzyło moje horyzonty o temat przestrzeni immersyjnych” – cytat z Autoreferatu.

Tak więc odczucie rzeczywistości jako prowizorycznej czy tymczasowej prowokuje poszukiwanie adekwatnego sposobu obrazowania. Ta sytuacja wymusza też pytania natury filozoficznej. Czym jest rzeczywistość, z którą mamy do czynienia, jak zmienia się jej percepcja grafik dr. P. Skowrona w przestrzeni o zmiennym statusie? Zastosowanie UV przenosi je bowiem w inny wymiar. Już nie są tylko drgającymi płaskimi formami po zastosowaniu druku fluorescencyjnego, lecz przenoszą odbiorcę w rozszerzoną przestrzeń 3D. Stają się swego rodzaju projekcją scenograficzną o ulotnym, efemerycznym charakterze. Ten proces wizualny i jego morfologia podporządkowana jest podstawowemu celowi: wykreowaniu organicznej

płynności przestrzeni jako symbolu jej niejednoznaczności. W tym przypadku cały kontekst służy bowiem uzasadnieniu wykorzystania takich a nie innych środków formalnych. Sądzę, że w łódzkiej prezentacji udało się dr. P. Skowronowi ten cel osiągnąć – płynność, ruch, światło i przeźroczystość umożliwiły uwypuklenie charakteru użytego medium.

Na koniec, za prof. Ryszardem K. Przybylskim, przytoczę niezwykle celną uwagę, że (...) „nie tylko nowe media pozwalają na aplikację starych doświadczeń, ale także dają się aplikować w starych.” Ta kompatybilność jest o tyle cenna, że w moim odczuciu najpełniej określa stosunek dr. P. Skowrona do medium, miksowania technologii i możliwości ich stosowania we własnej twórczości.

09. Podsumowanie

Dorobek twórczy i dydaktyczny oraz osiągnięcia artystyczne habilitanta bezdyskusyjnie zasługują na pozytywną ocenę. Twórczość dr. Piotra Skowrona wnosi znaczący wkład w rozwój dyscypliny twórczej oraz wzbogaca obszar współczesnej sztuki polskiej.

Przedstawiona bardzo dobrze przygotowana dokumentacja aktywności artystycznej, naukowej i dydaktycznej świadczy o dużej wszechstronności kandydata w tym zakresie. Dobitnie określa spójny dorobek artystyczny dr. Piotra Skowrona, który w moim przekonaniu kwalifikuje kandydata do nadania mu stopnia doktora habilitowanego.

10. Konkluzja

Po zapoznaniu się z dorobkiem twórczym i opisem dzieła habilitacyjnego oraz po przejrzeniu dokumentacji dotyczącej twórczości oraz dorobku dydaktycznego, analizując kwalifikacje warsztatowe, wiedzę i cechy osobowościowe kandydata stwierdzam, że wszystkie wymagane elementy oceny i wysoka jakość przedstawionej pracy habilitacyjnej uzasadniają nadanie Panu dr. Piotrowi Skowronowi stopnia doktora habilitowanego zgodnie z wymaganiami Ustawy Prawo o Szkolnictwie Wyższym i Nauce art. 219 ust. 1 pkt. 2.

Z takim wnioskiem zwracam się do Rady ds. Stopni Akademii Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi.

prof. Mirosław Pawłowski

